

**Raport z oceny zajęć dydaktycznych
prowadzonej w trybie Zarządzenia Rektora nr 60 z roku 2014 z późn. zm.
na Wydziale Farmaceutycznym Collegium Medicum
za rok akademicki 2014/2015**

Podstawa: analiza wyników anonimowych ankiet oceny zajęć dydaktycznych oraz materiały uzyskane na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Farmaceutycznym w roku akademickim 2014/2015.

Opracowanie:
dr hab. Daniel Gackowski
Koordynator ds. Jakości Kształcenia Wydziału Farmaceutycznego

Bydgoszcz, 25 stycznia 2015

I. ANKIETY OCENY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

1. Zwrotność.

Wydział Farmaceutyczny uzyskał 4,91% odpowiedzi studentów (liczba ankiet w których odpowiedziano na przynajmniej jedno pytanie do całkowitej liczby ankiet przedstawionych studentom), podczas gdy średnia dla całego Uniwersytetu to 7,90%. Nie można ocenić rzeczywistej frekwencji i zwrotności ze względu na anonimowy charakter badania oraz zajęcia łączone w CM.

Wśród przedmiotów, najwyższą średnią uzyskały zajęcia realizowane w formie seminariów (4,57-4,63). Najniższą średnią uzyskały zajęcia praktyczne (4,43-4,54). W każdym przypadku najwyżżej oceniono udostępnienie Sylabusu przedmiotu został w USOS przed rozpoczęciem pierwszych zajęć (4,53-4,63), a najniżej – dostępność literatury (4,43-4,57).

Zaznaczyć należy, że po odfiltrowaniu ocen z licznosciami < 10 (czyli w większości seminariów dyplomowych – analiza własna) zajęcia seminaryjne otrzymały ocenę najniższą (4,31), znacznie lepiej ocenione zostały ćwiczenia (4,52) i wykłady (4,60).

W każdym z powyższych aspektów uzyskano dane na temat odsetka odpowiedzi „nie mam zdania”. Na Wydziale Farmaceutycznym najmniejsza ich liczba pojawiła się przy pytaniu Literatura przedmiotu niezbędna do realizacji zajęć była dostępna dla studentów (4,18% dla pozostałych wydziałów 3,93%). Najwięcej odpowiedzi „nie mam zdania” odnotowano przy ocenie dostępności sylabusu przedmiotu został w USOS przed rozpoczęciem pierwszych zajęć (12,40% - dla pozostałych wydziałów 6,97%).

2. Ocena prowadzących zajęcia.

Wśród pytań oceniających prowadzących najwyższą średnią uzyskały te realizowane w formie seminariów (4,53-4,81), nieco niższe w formie wykładów (4,34-4,67) i zajęć praktycznych (4,36-4,61). We wszystkich przypadkach najwyżżej oceniono przygotowanie prowadzących do zajęć (4,61=4,67) i ocenienie studentów zgodnie z kryteriami podanymi w sylabusie. Najniższą ocenę uzyskała umiejętność zainteresowania swoimi zajęciami (4,34-4,52).

Odsetek odpowiedzi „nie mam zdania” najwyższy był w pytaniu dotyczącym dostępności na konsultacjach (11,52%) oceny zgodnej z kryteriami w sylabusie (5,38%), w pozostałych pytaniach odsetki te przyjmowały wartości poniżej 2%.

Ponownie po odfiltrowaniu ocen z licznosciami < 10 (czyli w większości seminariów dyplomowych – analiza własna) osoby prowadzące zajęcia seminaryjne otrzymały ocenę najniższą (4,17), znacznie lepiej ocenione zostały prowadzący ćwiczenia (4,41) i wykłady (4,45).

Na podstawie Średnich ważonych ocen (bez filtrowania – dane z raportu wstępnego) wybrano pięciu najlepszych prowadzących i zdefiniowano ich mocne strony (pytanie w których uzyskali najwyższą średnią):

3. Efekty kształcenia

Wśród pytań oceniających prowadzących najwyższą średnią uzyskały te realizowane w formie seminariów (4,37-4,54), nieco niższe w formie wykładów (4,31-4,47) i zajęć praktycznych (4,27-4,50). We wszystkich przypadkach najwyżżej oceniono pogłębienie znajomości przedmiotu (4,47-4,54) i osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie wiedzy (4,45-4,53). Najniższą ocenę uzyskało pytanie „Zajęcia spełniły moje oczekiwania” (4,27-4,31).

Po odfiltrowaniu ocen z licznosciami < 10 (czyli w większości seminariów dyplomowych – analiza własna) najniższą ocenę uzyskała możliwość osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie umiejętności (4,30-4,35) a najwyższą możliwość osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie wiedzy (4,58-4,68) oraz pogłębienie znajomości przedmiotu (4,59-4,65).

Odsetek odpowiedzi „nie mam zdania” najwyższy był w pytaniu dotyczącym osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie kompetencji społecznych (4,53%) a najniższy w przypadku oceny pogłębienia znajomości przedmiotu (1,62%).

II. HOSPITACJE ZAJĘĆ

W roku akademickim 2014/15 na Wydziale Farmaceutycznym przeprowadzono ogółem 25 hospitacji zajęć dydaktycznych, w tym 3 na kierunku analityka medyczna, 4 na kierunku farmacja i 18 na kierunku kosmetologia (11 – pierwszego stopnia i 7 – drugiego stopnia). Hospitacje przeprowadzono zgodnie z obowiązującym na Wydziale Farmaceutycznym regulaminem hospitacji.

III. Wnioski i rekomendacje

Wnioski

1. Wyniki uzyskane przy zwrotności <5 % można traktować co najwyżej jako sygnalizacyjne i nie mogą one stanowić żadnej podstawy do proponowania działań doskonalących innych niż konieczność zwiększenia zwrotności ankiet.
2. Nie ma możliwości oceny wiarygodności otrzymanych w raporcie zbiorczym średnich ze względu na brak liczności.
3. Nie ma możliwości odniesienia się do poprzedniego okresu podlegającego ocenie ze względu na inną strukturę ankiety i inną skalę ocen.
4. System oceny zajęć dydaktycznych, działający w Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy przez kilkanaście lat cechował się, w przeciwieństwie do obecnego, dostosowaniem do lokalnej specyfiki procesu kształcenia, gwarantował wysoki odsetek zwrotności i zapewniało uzyskanie dużo bardziej wiarygodnych danych, zaprezentowanych w formie, która umożliwiała wyciąganie wniosków i proponowanie działań doskonalących.

Szczątkowe wyniki pozwalają na zasygnalizowanie pewnych problemów:

5. Studenci nie interesują się sylabusami przedmiotu, zwłaszcza przed rozpoczęciem zajęć.
6. Prowadzący są bardzo dobrze przygotowani do zajęć lecz nie potrafią zainteresować nimi studentów.
7. Niepokojąca jest niska ocena możliwości osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie umiejętności. Może się to wiązać z wdrożonymi w poprzednich latach działaniami oszczędnościowymi, polegającymi na ograniczeniu liczby godzin zajęć praktycznych, wprowadzeniu ćwiczeń audytoryjnych oraz powiększaniu liczby studentów w grupach na zajęciach praktycznych.
8. Pomimo bardzo wysokich średnich ocen zarówno w grupie zajęć, jak i prowadzących, można wyodrębnić niewielkie podgrupy cechujące się wyraźnie niższymi ocenami średnimi.

Wydziałowy Koordynator

ds. Jakości Kształcenia

Dr hab. Daniel Gackowski

Rekomendacje Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia:

1. Zwiększenie frekwencji, zwrotności i wiarygodności badania ankietowego.

Cel ten można osiągnąć poprzez np.:

- Zmniejszenie liczby pytań zawartych w ankietach. Można chociażby pogrupować pytania podobne jakby „dublowane” (np. dotyczące sposobu prowadzenia zajęć, umiejętności zainteresowania tematyką zajęć i umiejętności przekazywania wiedzy), na które studenci udzielają praktycznie takich samych odpowiedzi przy ocenie danego osobo-kursu.
  - Wyłączenie Collegium Medicum w Bydgoszczy z ogólnouniwersyteckiego systemu oceny zajęć dydaktycznych, lub dostosowanie go do specyfiki kształcenia na kierunkach medycznych.
  - Zaangażowanie ankieterów.
  - Zmniejszenie liczby ankiet przedkładanych studentom do wypełnienia.
  - Konieczność promocji kolejnych akcji OZD oraz rozpowszechnienie wśród studentów zrozumienia, w jakim celu przeprowadzana jest ankietowa ocena zajęć dydaktycznych.
  - Uwiarygodnienie zapewnień o anonimowości ankiet poprzez:
    - ✓ wyeliminowanie z oceny przedmiotów prowadzonych w mało licznych grupach (np. jednoosobowych w przypadku pracowni specjalistycznych czy seminariów dyplomowych),
    - ✓ wprowadzenie systemu losowych tokenów (np. w postaci kart zdrapek) uprawniających do uczestnictwa w ankiecie bez konieczności logowania do systemu, rozprowadzanych przez organizację studencką wraz z możliwością wyboru przez studenta prowadzących, z którymi miał zajęcia.
  - Rozważenie możliwości wprowadzenia obowiązkowego przedmiotu „Ewaluacja zajęć dydaktycznych” prowadzonego w czasie pierwszego semestru studiów w formie wykładu, a w kolejnych jako zajęcia praktyczne, w pracowniach komputerowych, przez osoby, które nie podlegają ocenie, podczas których student pozna cele i metody badawcze oraz będzie miał okazję do dobrowolnego wypełnienia ankiet OZD.
  - Wprowadzenie możliwość wypełnienia ankiety dopiero po „rozliczeniu” semestru, na podstawie godzin wykonanych a nie planowanych.
2. Nagrodzenie prowadzących, którzy uzyskali oceny bardzo dobre.
3. Zmniejszenie liczebności grup, zwiększenie wymiaru zajęć praktycznych i przekształcenie ćwiczeń audytoryjnych w praktyczne –w miarę możliwości organizacyjnych i finansowych.
4. Przeprowadzenie przez Dziekana rozmów wyjaśniających z pracownikami i koordynatorami przedmiotów, które uzyskały oceny dostateczne i niższe i kierowanie prowadzących na “kursy doskonalące” z zakresu metod nauczania.
5. Włączenie do ramowego planu hospitacji Wydziału Farmaceutycznego tych zajęć i prowadzących, którzy otrzymali oceny dostateczne i niższe, niezależnie od trybu określonego w Zarządzeniu Rektora nr 145/2015.
6. W przypadku zajęć prowadzonych poza Wydziałem należy rozważyć możliwość powołania międzywydziałowych zespołów hospitujących oraz międzywydziałowej wymiany informacji o uzyskanych ocenach.

Przewodnicząca

Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia

Prof. dr hab. Eugenia Gospodarek-Komkowska